

NIEUWSBRIEF AUGUSTUS 2013

Beste mensen,

Dit jaar vallen de Hoge Feestdagen vroeg. Daarom deze nieuwsbrief in de zomer, en omdat we wat te melden hebben! Activiteiten, interessante ontmoetingen en – we kunnen er niet om heen – ook zorgen, zorgen die wij met u willen delen.

Wij zijn blij met de trouwe steun van donateurs als u en verwelkomen hier onze nieuwe donateurs! Wij geloven in het bestaansrecht van de Dijk synagoge, maar onze financiële positie is niet rooskleurig.

Natuurlijk wie niet in wonderen gelooft is geen realist, maar we moeten ook realistisch genoeg zijn om te weten dat veel wonderen in deze wereld het resultaat zijn van veel inspanningen. We hebben inmiddels een vaste plek in de regio veroverd en meer dan dat, waar we trots op zijn. Veel ambities zijn gerealiseerd, anderen zijn ervoor in de plaats gekomen. Helpt u ons verder het kleine wonder van de Dijk synagoge en onze nieuwe ambities mogelijk te maken?

Namens het bestuur,
Ronald Kitsz

MUZIEK

Het is al even geleden, maar toch willen wij hier niet onvermeld laten dat het muzikaal optreden van het Joodse muziek duo NIHZ, Bobby Rootveld en Sanna van Elst eerder dit jaar bijzonder geweest is. Men heeft het helemaal

waargemaakt wat wij vooraf geschreven hadden. Met hun muziek en zang wisten zij luisteraars te boeien en verassen. We zien ze graag nog eens terug en overigens ook al die andere musici (!) die in het verleden bij en voor ons optraden. In de volgende nieuwsbrief daarover meer.

BEZOEK

In mei 2013 hadden wij bijzonder bezoek, waar een verhaal aan vooraf gaat (*gepubliceerd in het NIW van 6 april 2012*). Op 19 oktober 1942 stuurt de dan 32-jarige Leny Jacobs-Melkman uit Amsterdam een brief over de worsteling of zij, op dat moment in verwachting van haar derde kind, moet onderduiken met of zonder haar kinderen. Ze wil namelijk zeker weten dat er goed voor hen gezorgd wordt. Ze doorziet dan al scherp en eerder dan de meeste anderen dat de Joden zullen worden uitgeroeid. Ruim 15 maanden later wordt ze in Auschwitz vermoord, haar man sterft later in Mauthausen. Hun drie kinderen waren gelukkig ondergedoken, ieder op een verschillend adres en hebben de oorlog overleefd. Alle drie wonen al jaren in Israël. Na 68 jaar komt deze brief uiteindelijk terecht bij haar kinderen.

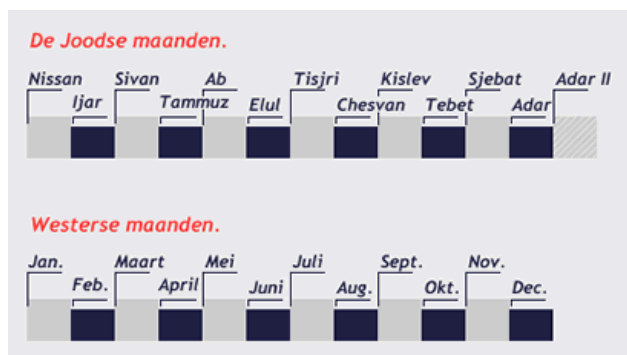
Abraham Jacobs, één van kinderen, bezocht de dijk synagoge, samen met zijn vrouw en Hans Ziekenoppasser en diens vrouw, die de brief van Leny Jacobs jarenlang bewaard had, niet wetend wat het lot van deze kinderen was. Het bezoek was bijzonder, maakte verlegen maar was motiverend tegelijk. Abraham schreef later dat

het bezoek en de toewijzing van allen die de instandhouding van de synagoge mogelijk maken diepe indruk op hem had gemaakt!

DE JOODSE KALENDER

Vraagt u zich soms af waarom de Hoge Feestdagen zo vroeg in het jaar vallen? Dat heeft te maken met de Joodse kalender. Het Joodse jaar is geen zonnejaar, maar een maanjaar. Dat wil zeggen: de duur van de maand hangt af van de tijd, welke de maan nodig heeft om een volledige baan rond de aarde af te leggen. Iedere maand van het Joodse jaar bestaat uit 29 of 30 dagen. Omdat het maanjaar ongeveer 354 dagen telt, terwijl het zonnejaar (de tijd die de aarde nodig heeft om een volledige baan rond de zon af te leggen) 365 dagen heeft, dient het maanjaar daaraan te worden aangepast. Daarom wordt er 7 maal in de 19 jaar een extra maand aan het maanjaar toegevoegd.

Anders zouden de Joodse feestdagen, die met een bepaald seizoen zijn verbonden, zoals bv. Pesach (Joods Paasfeest), dat altijd in het voorjaar moet vallen, op den duur niet langer in

het juiste jaargetijde worden gevierd. Pesach zou dan elk jaar 11 dagen eerder vallen dan het voorafgaande jaar, tot het feest uiteindelijk in de winter zou plaatsvinden.

Hoewel het (burgerlijk) Joods jaar in het najaar begint op 1 Tisjrie (september/oktober), worden de maanden geteld van 1 Niesan (maart/april), de maand waarin het Pesachfeest wordt gevierd, ter herinnering aan de Uittocht uit Egypte. Dit jaar beginnen de Hoge Feestdagen op de avond van 4 september, in de Joodse kalender is dat 1 Tisjrie 5774.

DECOR

Wij zijn er trots op dat onze synagoge in de bijna 10 jaar die sinds de herinwijding verstreken zijn decor is geweest van zoveel verschillende activiteiten. In de eerste plaats mag het bijzonder heten dat er sinds oktober 2003 heel wat meer diensten geweest zijn. Op sjabbat en Joodse feestdagen. Diensten waarbij volgens de Joodse liturgie gebeden worden toegevoegd aan de eeuwenoude gebeden die als het ware tussen de muren een plek gekregen hebben. Muren met herinnering, maar ook muren met een functie welke functie toekomst heeft.

We zijn decor geweest voor vele rondleidingen en zelfs filmopnames. Maar ook voor enkele Joodse huwelijken, Bar- en bat mitzwa's, een Yad Vashem herdenkingsceremonie en zelfs een Brit Mila. Muziek hebben we gehad, lezingen, exposities en al enige jaren en nog steeds cursussen Ivriet (modern Hebreeuws). Al met al zo'n 3000 bezoekers per jaar.

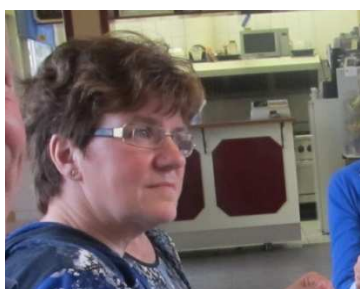
Inmiddels zijn er tientallen echtparen geweest die ons gebouw als decor kozen voor een historisch moment in hun leven: de voltrekking

van een burgerlijk huwelijk. Voor deze en andere voor de sjoel gepaste activiteiten zijn wij uitermate geschikt, wat velen bevestigen.

Belangstelling of ideeën? Neem contact op!

LEZING

Eén van onze vrijwilligers is Annelies Tanis. In het verleden heeft zij het boekje geschreven "Rondkijken in de sjoel". Later "De spijswetten in vraag en antwoord".

Graag nodigen wij u uit voor een door Annelies verzorgde lezing over de joodse spijswetten op:

DINSDAG 15 OKTOBER om 20.00 UUR IN DE DIJKSYNAGOGE

Op boeiende wijze zal zij u meenemen naar de geschiedenis en achtergronden hiervan. Vragen komen aan de orde als; wat is koosjer; wat mag er precies wel en niet gegeten worden; waarom is er in de Joodse keuken een scheiding tussen vlees en melkproducten; wat is eigenlijk een ritueel slachter en wat doet hij? Enzovoorts.

Voor maar € 5,-- een boeiende avond, inclusief koffie met koosjere cake. Van harte welkom!

RONDELEIDINGEN EN BEZOEK

Op afspraak kun u een rondleiding krijgen. Voor slechts € 50,-- (per groep) krijgt u een uitstekend verhaal van één van onze goed geïnformeerde vrijwilligers die u iets kunnen vertellen over Jodendom in het algemeen en de lokale geschiedenis in het bijzonder.

Tevens is de toegang gratis op elk tweede weekend van de maand, op zaterdag en zondag van 14.00-16.00 uur. Als stichting heten wij u bijzonder welkom om vrijblijvend rond te kijken.

VAN DE JOODSE GEMEENTE

Beste mensen,

Deze Nieuwsbrief wordt geschreven in de warme zomermaand Elloel, de maand ook die voorafgaat aan de maand Tisjri, waarin de Hoge Feestdagen vallen.

Opmerkelijk is dat Tisjri de 7e maand in de Joodse kalender is. Het is niet echt bekend waarom de eerste dag van de 7e maand, de maand Tisjri, het Joodse Nieuwjaar (Rosj HaSjana) werd en uitgroeide tot zo'n belangrijke feestdag. In de eerste maand van de Joodse kalender, de maand Niesan valt Pesach en alle Joodse feestdagen houden verband met Pesach, het eerste van de drie pelgrimsfeesten (Sjosja regaliem). Er is wel gesuggereerd dat "de dag van het bazuingeschal" op de eerste dag van de 7e maand een verheerlijking van de nieuwe maan was (Rosh Chodesh).

Elke nieuwe maan was aanleiding tot een feest, maar het kan zijn dat de nieuwe maan die zo kort voor de najaarsoogst verscheen een prominentere rol speelde, omdat oude Semitische volkeren dachten dat na het binnenhalen van deze oogst het agrarische jaar ten einde was en een nieuw jaar begon. De nieuwe maan van de zevende maand kan ook van bijzondere betekenis zijn geworden, omdat het getal 7 een speciale betekenis heeft in Tenach. Het wordt in verband gebracht met heiligheid en vervolmaking. De heiligste dag van de week, de Sjabbat valt op de 7^e dag.

Het sjemita-jaar waarin het land braak ligt en schulden worden kwijtgescholden, komt om de 7 jaar voor. Het Jubeljaar, waarin slaven worden bevrijd en het land wordt teruggegeven aan zijn oorspronkelijke bezitters (Lev. 25:10), komt om

de 50 jaar voor, namelijk na dat 7 cycli van 7 jaar voltooid zijn. Zeven weken na Pesach is het Sjawoe'ot (Wekenfeest). De menorah in de Tempel had 7 armen en in Tora worden 7 gewassen genoemd die in het land Israel worden verbouwd.

Maar het waarschijnlijkst is dat "de dag van bazuingeschal" uitgegroeid is tot een belangrijke feestdag, omdat hij tijdens de nieuwe maan valt van de 7^e maand, wanneer het oogstfeest voor de deur staat, waarna een nieuw regenseizoen begint dat vruchtbaarheid zal brengen.

Opmerkelijk is dat Ezra HaSofer, de schriftgeleerde, na zijn terugkeer uit de Babylonische ballingschap de eerste dag van de 7^e maand uitkoos om bij de Waterpoort in Jerusalem de verzamelde menigte voor te lezen uit Tora. Hoewel de mensen huilden omdat ze zich realiseerden dat ze de Joodse wetten en leefgewoonten veronachtzaamd hadden, werden ze ertoe aangezet die dag te vieren omdat deze heilig was (Nchemja 8:1-14). Hun berouwvolle reactie en de daarop volgende belofte tot geestelijke vernieuwing onder gezag van de Eeuwige heeft wellicht bijgedragen aan de verdere verbreiding van Rosj HaSjana.

L' Shanah Tovah
Have a sweet year!

*We wensen
u een goed en
zoet
5774!*

VAN DE PENNINGMEESTER

Financieel maken wij ons zorgen. Op jaarbasis hebben we ca. € 25.000,- nodig. Dat bedrag komt echter niet binnen zodat wij niet aan reserveringen toekomen maar het bovendien spannend wordt hoelang wij de vast lasten nog kunnen blijven betalen. We verwachten eind dit jaar een lagere hypotheekrente te kunnen afsluiten en zijn in afwachting van enkele subsidieaanvragen. Ondertussen stilzitten is er niet bij.

We zijn steeds op zoek naar nieuwe donateurs en passende activiteiten die wat geld in het laatje brengen.

Wij nemen echter ook de vrijmoedigheid om u, die ons reeds steunt, aan te spreken. U kunt ons helpen door een bijdrage, waarbij alles welkom is. Een acceptgiro treft u bijgaand aan. Ook kunt u ons helpen door vrienden, familie of kennissen donateur te maken waarmee we onder meer het natuurlijk verloop opvangen.

Wij zijn een door de belastingdienst erkende organisatie (ANBI) zodat uw gift aftrekbaar is voor uw inkomstenbelasting. Uw bijdrage kunt u overmaken op rekening: **39.93.06.587** t.n.v. **Stichting Synagoge Sliedrecht.**

Bij voorbaat hartelijk dank, toda raba!

Ton de Koning,
penningmeester

CONTACTINFORMATIE:

Secretariaat: *rondleidingen/afspraken:*

Dhr. R. Kitsz Mw. G. Zijlstra,
Rondo 132 tel: 0184 – 411 527
3363 LB Sliedrecht mail: gi-zijlstra@hetnet.nl
tel: 0184 – 419 408
mobiel: 06 – 109 78 191
e-mail: info@dijksynagoge.nl
Internet: www.dijksynagoge.nl

Joodse gemeente (info diensten etc):

A.C. de Koning
telefoon: 010 - 236 34 02
e-mail: ajdekonig@yahoo.com